

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. Š.**, bývajúcej v B., **2/ M. Š.**, bývajúceho v B., obaja v dovolacom konaní zastúpení JUDr. Romanom Juríkom, advokátom v Bratislave, Račianska 62, proti žalovaným **1/ R. D.**, bývajúcemu v B., **2/ J. H.H.** bývajúcemu v T., **3/ M. S.**, bývajúcej v T., **o neplatnosť kúpnej zmluvy a iné a o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 18 C 150/2011, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 2. októbra 2012 sp.zn. 23 Co 298/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov 1/ a 2/ **o d m i e t a**.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava uznesením z 31. mája 2012 č.k. 18 C 150/2011-118 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanej 3/ zdržať sa akýchkoľvek stavebnotechnických alebo iných prác a úprav na nehnuteľnostiach v kat. úz. B., zapísaných na Správe katastra Trnava, na LV č. X. ako parc. č. 792/3 o výmere 258 m² - zastavané plochy a nádvoría o výmere 58 m², parc. č. 792/4 o výmere 239 m², a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaná 3/ vykonáva na sporných nehnuteľnostiach stavebnotechnické úpravy, ktoré v prípade úspechu sporu žalobcov v tomto konaní spôsobia značné znehodnotenie pozemku. Dospel preto k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p., z ktorého dôvodu nariadil vo veci v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. e/ a f/ O.s.p. žalobcami požadované predbežné opatrenie.

Krajský súd v Trnave uznesením z 2. októbra 2012 sp.zn. 23 Co 298/2012 na odvolanie žalovanej 3/ uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie

predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia neosvedčili naliehavú potrebu dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi nimi navrhovaným predbežným opatrením. Podľa odvolacieho súdu v konaní neboli preukázané žiadne také stavebné úpravy vykonávané žalovanou 3/, ktoré by spôsobili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, znehodnocovali by nehnuteľnosť a zásadným spôsobom by ju pretvárali a menili jej charakter a funkčnosť. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že nie je nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. žalobcami navrhovaným predbežným opatrením. Uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. preto zmenil tak, že návrh žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali včas dovolanie žalobcovia. Žiadali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedli, že krajský súd im odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo krajský súd zmenil rozhodnutie okresného súdu bez toho, aby im dal možnosť vyjadriť sa k zmene právneho posúdenia veci a bez toho, aby ich oboznámil s odlišným právnym posúdením od súdu prvého stupňa. Výsledkom tohto nesprávneho postupu je pre žalobcov vydanie prekvapivého a nepredvídateľného rozhodnutia. Uvedený postup predstavuje porušenie ich práva na súdnu ochranu a odôvodňuje „kasáciu“ napadnutého rozsudku. Dovolanie odôvodnili tiež tým, že rozhodnutie krajského súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalovaná 3/ svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu nevyužila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/

O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ako je však výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, teda uznesenie proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a to bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalobcov je preto v zmysle ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

Ak je súdne konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., odvolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Dovolací súd však nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom trpelo niektorou z nich.

Pokiaľ žalobcovia v dovolaní namietajú, že odvolací súd im odňal možnosť pred súdom konať, lebo rozhodol bez toho, aby ich vyzval na možné odlišné právne posúdenie veci od súdu prvého stupňa, v dôsledku čoho ich vylúčil z realizácie práva vyjadriť sa k zmene právneho posúdenia veci treba uviesť, že ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. doplnené do Občianskeho súdneho poriadku novelou vykonanou zákonom č. 384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15. októbra 2008 vyžaduje v odvolacom konaní dať možnosť účastníkom konania vyjadriť sa vždy, ak odvolací súd uvažuje, že svoje rozhodnutie založí na iných právnych dôvodoch, ako to urobil súd prvého stupňa. Predpokladom pre postup podľa uvedeného zákonného ustanovenia odvolacím súdom je, že na vec sa podľa odvolacieho súdu vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a že toto ustanovenie je pre rozhodnutie vo veci určujúce. Účelom prijatia tejto novely bolo, aby sa v praxi zabránilo vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí tým, že účastník bude mať možnosť vyjadriť sa k novej aplikácii doposiaľ nepoužitého ustanovenia na zistený skutkový stav.

Podľa dovolacieho súdu v posudzovanej veci o takýto prípad nejde.

Odvolací súd v rámci preskúmania správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa na základe podaného odvolania žalovanou 3/ nedospel k záveru, že na vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré dotedy pri rozhodovaní súdom prvého stupňa nebolo použité. Odvolací súd na vec použil tie isté ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku ako súd prvého stupňa, čo nepochybne vyplýva z odôvodnenia jeho rozhodnutia. Posudzujúc vec rovnako ako súd prvého stupňa v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. dospel len k opačnému právnomu názoru v otázke (ne)splnenia predpokladov pre nariadenie žalobcami navrhovaného predbežného opatrenia. Svoje rozhodnutie nezaložil na iných právnych dôvodoch než súd prvého stupňa, vychádzajúcich z ustanovení právneho predpisu, ktoré neboli doposiaľ použité. Nešlo teda o vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia tým, že žalobcovia sa nemali možnosť vyjadriť k novej aplikácii dotedy nepoužitého ustanovenia právneho predpisu na zistený skutkový stav veci. Odvolací súd preto svojím postupom nevylúčil žalobcov z realizácie ich procesných práv, ktoré im Občiansky súdny poriadok priznáva a teda neodňal im možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pre úplnosť treba dodať, že nejde ani o prípad, kedy by odvolací súd pri právnom posúdení veci vychádzal zo skutočností, ktoré neboli žalobcami ani žalovanou 3/ tvrdené a ktorými sa ani prvostupňový súd nezaoberal. V odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa

žalovaná 3/ uviedla totiž veľmi podrobne dôvody, pre ktoré považovala toto rozhodnutie za nesprávne. Vyjadrila sa aj ku skutočnostiam, ktoré súd prvého stupňa vzal za základ svojho rozhodnutia a uviedla aj dôvody, pre ktoré ich nepovažovala za tak závažné, aby bolo nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov konania vydaním žalobcami navrhovaného predbežného opatrenia. Toto odvolanie bolo doručené žalobcom, resp. ich právnomu zástupcovi, a preto žalobcovia mali možnosť reagovať na skutočnosti uvádzané žalovanou 3/, čo aj využili. Odvolací súd v rámci prieskumu správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa hodnotil a za základ svojho odlišného rozhodnutia vzal len tieto účastníkmi tvrdené skutočnosti. Nešlo teda o prípad vydania prekvapivého a nepredvídateľného rozhodnutia tak, ako to mylne uvádzajú dovolatelia. Námietka žalobcov, že im bola v odvolacom konaní odňatá možnosť konať pred súdom, preto aj z tohto dôvodu neobstojí.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 až 3 O.s.p. Keďže v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalovaná 3/ mala v dovolacom konaní úspech, preto jej patrí právo na náhradu trov konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však nepriznal žalovanej 3/, lebo jej v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. decembra 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová